

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ИНОВАЦИИ И
КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Министерство на икономиката
Европейски фонд за регионално развитие

ГОДИШЕН ДОКЛАД

**ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ”
2014 – 2020**

За 2018 г.

РЕЗЮМЕ ЗА ГРАЖДАНИТЕ

СОФИЯ, 2019 г.

1. Основни параметри

Годишният доклад за изпълнението на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 се изготвя в съответствие с чл. 50, ал. 2 и чл. 111 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. на ЕП и на Съвета за определяне на общоприложимите разпоредби за ЕФРР, КФ, ЕЗФРСР и ЕФМДР. Основната цел на годишния доклад е да предостави обобщена ключова информация относно изпълнението на програмата и нейните приоритети по отношение на финансовите данни, общите и специфичните за програмата показатели и количествени целеви стойности.

2. Постигнати резултати – информация относно осъществения напредък в изпълнението на програмата, предоставената подкрепа по целеви групи и анализ на напредъка по отношение на поставените цели

В резултат от реализираните интервенции по ОПИК за периода до 31 декември 2018 г. се отчитат първите краткосрочни ефекти от изпълнението на програмата по следните основни макроикономически показатели - най-значително е отражението върху частните инвестиции (3,8%), последвано от ефектите върху частно потребление (0,4%), вноса (1,5%), износа (0.3%).

В резултат от спецификата на инвестициите по оперативната програма е налице и леко влияние върху увеличението на износа дори в краткосрочен план, по линия на разширяване на производството. По програмата се наблюдава и известно отражение върху инвестиционната среда в резултат на необходимостта от съфинансиране на реализираните инвестиции от частния сектор. Нетният ефект върху бюджетния баланс не е отрицателен, въпреки необходимостта от съфинансиране на някои от интервенциите по програмата. Наблюдаваният положителен (макар и скромнен) принос към държавния бюджет е в резултат на нарасналото производство.

В дългосрочен план ще се наблюдават и допълнителни ефекти от интервенциите, свързани с увеличеното производство. Подобрените конкурентни позиции ще доведат до по-съществено увеличение на износа и по-високи приходи в бюджета. Увеличеното търсене на стоки за междинно потребление, в случай че е насочено към местния пазар, също така ще доведе до нарастване на производството в други сектори на икономиката.

Общо по програмата към 31.12.2018 г. са договорени средства в размер на 3 142 млн. лв., от които 1 903 млн. лв. безвъзмездна финансова помощ по 2 024 сключени договора (от тях 281 са сключени в рамките на 2018 г.) и 459 620 050 лв. по финансово споразумение с „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ ЕАД.

Изплатените средства по програмата към 31.12.2018 г. възлизат на 917.75 млн. лв. или 35.51 % от бюджета на ОПИК, докато сертифицираните средства са на стойност 774.61 млн. лв. безвъзмездна финансова помощ или 29.98 % от бюджета на програмата.

В изпълнение на ИГРП 2018 г. са обявени общо 4 процедури за предоставяне на БФП на стойност 301 927 368,06 лв. От обявените процедури следните са насочени директно към бизнеса:

- BG16RFOP002-2.024 „Насърчаване на предприемачеството“ , и
- BG16RFOP002-2.040 „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия“.

В изпълнение на подхода Водено от общностите местно развитие са обявени 23 процедури с БФП на обща стойност 27 766 051 лв.

В рамките на Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“ към 31.12.2018 г. са сключени общо 384 административни договори със стойност на предоставената БФП по тях 350 654 792.57/179 286 948.54 евро (вкл. 1 договор с ФМФИБ на стойност 117 349 800 лв.). По приоритетната ос са изплатени 150 145 240.24 лв. по 229 договора. В изпълнение на подхода Водено от общностите местно развитие са обявени общо четири процедури чрез конкурентен подбор на проекти с обща стойност на БФП 1 946 996 лв.

По Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“ към 31.12.2018 г. са сключени общо 1043 договора с размер на БФП: 791 811 376.59 лв./404 846 728.29 евро (вкл. 1 договор с ФМФИБ за финансови инструменти на стойност 264 037 050 лв.). Общо по приоритетната ос към 31.12.2018 г. са изплатени 506 527 929.79 лв. по 953 договора. В изпълнение на подхода ВОМР през 2018 г. са обявени 19 процедури за подбор на проекти с обща стойност на БФП 25 819 055 лв.

Към 31.12.2018 г. в рамките на Приоритетна ос 3 „Енергийна и ресурсна ефективност“ са сключени общо 588 договора с размер на БФП 592 062 090.18 лв./302 716 539.87 евро (вкл. 1 договор с ФМФИБ на стойност 78 233 200 лв.). По приоритетната ос са 225 283 995.79 лв. по 349 договора.

По Приоритетна ос 4 „Премахване на пречките в областта на сигурността на доставките на газ“ към 31.12.2018 г. е договорен целия бюджет на оста, като са сключени два договора с обща стойност на БФП 88 012 350 лв.

През отчетния период е в изпълнение Финансово споразумение с "Фонд мениджър на финансови инструменти в България" ЕАД (ФМФИБ), с което на ФМФИБ се възлага управлението и изпълнението на финансовите инструменти на обща стойност от 459 млн. лева, разпределени в 7 финансови инструмента в приоритетни оси 1, 2 и 3. През 2018 г. продължиха дейностите по подготовката на дяловете финансови инструменти.

През втората половина на 2018 г. „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ) приключи изборът на посредници по инструмент Фонд за ускоряване и начално финансиране, в рамките на който е предвидено създаването на три отделни фонда:

- Фонд за ускоряване и финансиране на начален етап I: 27.38 милиона лева,
- Фонд за ускоряване и финансиране на начален етап II: 35.6 милиона лева,
- Фонд за финансиране на начален етап III: 37.4 милиона лева.

През м. декември 2018 г. стартира третият фонд. „Невек Мениджмънт“ ООД, избраният фонд мениджър ще инвестира в иновативни компании в начален етап на развитие 53.4 млн. лв., от които 37.4 млн. лв. са публични средства от ОПИК. Избран е също фонд мениджър и по първия фонд, съответно ДЗЗД „Иновейшън акселерейтър България“, който излезе на пазара през 2019 г. след подписване на споразумението през м. март. Наред с финансирането, фонд мениджърите ще предоставят стратегическа и управленска подкрепа на компаниите, възможност за свързване в бизнес мрежи и менторство. Поради липса на достатъчно конкуренция, процедурата по обособена позиция 2 е прекратена и ще бъде повторена през 2019 г.

През 2018 г. стартираха процедурите за избор на фонд мениджъри по други 2 дялови инструмента – Фонд за рисков капитал и Фонд мецанин/растеж. Очаква се ФМФИБ да приключи процеса по оценка и двата фонда да се структурират и започнат работа през 2019 г.

По Фонд за технологичен трансфер подготовката на документацията за обществена поръчка е в напреднала фаза, като предстои обявяване на процедурата през 2019 г.

През 2018 г. Комитетът за наблюдение на ОПИК (КН на ОПИК) е провел 3 присъствени заседания и 1 писмена процедура (в периода 12.10.2018 г. – 02.11.2018 г.). В рамките на проведените заседания и писмената процедура са взети решения за извършване на промени в оперативната програма, свързани с прехвърлянето на ресурс в размер на 100 млн. лв. от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. към Приоритетна ос 1, промени в обхвата на дейностите за подкрепа и типовете бенефициенти по Приоритетна ос 4 „Премахване на пречките в областта на сигурността на доставките на газ“: включване на проект „Изграждане на междусистемна газова връзка Гърция – България“ сред допустимите дейности и включване на допълнителен бенефициент - „Булгартрансгаз“ ЕАД за техническата помощ за старта на строителството на междусистемната газова връзка България – Сърбия; извършване на промени в ИГРП 2018 г. и одобряване на Методология и критерии за подбор на операции по предстоящи за обявяване през годината процедури.

През 2018 г. са проведени 22 информационни събития за популяризиране на ОПИК 2014-2020 и възможностите за кандидатстване по нея, както следва:

1. На 11 януари 2018 г. е организирано и проведено официално връчване на договори по процедура "Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия".

2. В периода от 16 до 25 януари 2018 г. се организира и проведе информационна кампания за представяне на процедура „Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за ефективно използване на ресурсите“ в градовете Варна, Велико Търново, Плевен, Стара Загора, Пловдив и София.

3. На 14 юни 2018 г. е организирано и проведено официално връчване на договори по процедура "Разработване на продуктови и производствени иновации“.

4. В периода 02 до 11 юли 2018 г. се организира информационна кампания за представяне на процедура BG16RFOP002-2.024 „Насърчаване на предприемачеството“ в градовете Ямбол, Стара Загора, Кърджали, Пловдив, Благоевград, София, Варна, Търговище и Плевен.

5. В периода 05 до 14 ноември 2018 г. са организирани и проведени регионални срещи за обсъждане на концепцията за използване на средства от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ за процедура по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. за създаване на Регионални иновационни центрове в градовете Стара Загора, Пловдив, Благоевград, Плевен, Русе и Варна.

6. На 26 ноември 2018 г., в гр. Свищов е проведена информационна среща за представяне на възможностите за финансиране по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.

7. На 04 декември 2018 г., в гр. София се проведе Голямото годишно информационно събитие на ОПИК.

8. На 04 декември 2018 г., в гр. София е проведено официално раздаване на сключени договори по процедура „Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за ефективно използване на ресурсите“.

9. На 10 и 11 декември 2018 г. са организирани и проведени информационни срещи в градовете Търговище и Габрово.

10. На 20 декември 2018 г. е организирано и проведено официално подписване на оперативното споразумение за изпълнението на един от фондовете на инструмента за дялово финансиране Фонд за ускоряване и начално финансиране (ФУНФ) между Фонд мениджър на финансови инструменти в България (ФМФИБ) и финансовия посредник „Некст Тех Венчърс“.

11. На 21 декември 2018 г. е организирано и проведено официално подписване на Административен договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за проект „Изграждане на междусистемна газова връзка Гърция – България“.